

Z OBSAHU	Choré hvězdy křesťansko-demokratické	04
	Margaret Meadová: Hlasatelka sexuálního ráje	07
	Život jako výstup na nebe. Homilie Benedikta XVI.	10
	Bůh ve svátostech. Trojí dobro křesťanského manželství	13

TRADICE OTCŮ

Z kázání blahoslaveného opata Guerrica z Igny (ca 1070–1157)

Maria porodila jediného syna: jako je na nebi jednorozeným synem Otcovým, tak i na zemi je jednorozeným synem matčíným. A tato jedinečná panenská matka, jež se může honosit tím, že porodila jednorozeného Syna nebeského Otce, objímá tohoto svého Jednorozeného ve všech jeho údech. Neváhá se nechat nazývat matkou všech, ve kterých poznává byť nedokonalou podobu svého Krista. [...]

A tak se na základě tohoto tajemství poznává blahoslavená matka Kristova jako matka všech křesťanů a také se jako jejich matka osvědčuje svou péčí a láskyplnou přízní. Nikdy se nezatvrzuje vůči svým dětem, jako by nebyly její vlastní. Ačkoli jen jednou nosila pod srdcem plod, nikdy se nestala neplodnou, nikdy nepřestala vydávat plody lásky. [...]

Uvaž také, že i samy děti se samozřejmě hlásí ke své Matce. Jako by jim určitá vrozená oddanost a důvěra napovídala, aby ve všech potřebách a nebezpečích ze všeho nejdříve a s největším úsilím vyzvali její jméno a utkali se k ní jako malé děti do matčina náručí. Vůbec proto nepokládám za nemístné vztáhnout na tyto děti slova zaslíbení daného prorokovi: *Tvé děti budou v tobě přebývat*, i když je nám jisté známo, že toto zaslíbení patří především Církvi.

Nuže tedy: Přebýváme pod ochranou matky Nejvyššího, jsme ukryti pod jejím pláštěm jako ve stínu jejích křídel a zanedlouho se budeme těšit z podílu na její slávě, jako kdybychom spočinuli v jejím náručí. Potom se budeme všichni radovat a jakoby jedněmi ústy volat ke své Matce: se všemi se radujeme, že máme svůj domoc u tebe, svatá Boží Rodičko!

Don Silvestro dei Gherarducci: Nanebevzetí Panny Marie (1365). Foto: newmancausa.co.uk

Nanebevzetí Panny Marie

Zamyšlení biskupa Mons. Jana Baxanta

Odvolávat se při úvaze nad nanebevzetím Ježíšovy Matky na argumenty Písma svatého nám nevyjde. V Bibli totiž o poslední etapě pozemského života Panny Marie není ani jediná zmínka. I když bychom si o okamžiku Mariina skonu jistě rádi v Písmu přečetli cokoli, podobně jako se v něm můžeme seznámit s dramaty jiných Božích mužů a žen. Jak Bible „šetří“ s informacemi ze života Bohorodičky, o její smrti nemluví vůbec. Vždyť je především poselstvím o Spasitelově díle. Mluví o jeho životě, smrti i zmrtvýchvstání. Povaze Panny Marie odpovídá i biblická málomluvnost, tichost a mlčení.

Skutečnost Mariina nanebevzetí vychází z druhého pramene Církve, totiž z Tradice, a je vlastnictvím všech katolických křesťanů, protože je závazně definována jako článek víry. Argument Tradice i dogmatické přesvědčení vychází z jednoduchého konstatování věřícího člověka: co není možné a pochopitelné člověku, je možné Bohu.

Mariino nanebevzetí je spjato nejen s její smrtí, resp. zesnutím, když chápeme, že v okamžiku smrti je osud člověka už jen v rukou Božích, ale s celým průběhem Mariina života. Ona celou svou
Dokončení na str. 2 dole

Foto: dchltm.cz

Charita ČR vyhláší sbírku na pomoc obětem povodní

Do pomoci obětem povodní v severních a východních Čechách se zapojila také Charita ČR. Konkrétní pomoc již začaly poskytovat příslušné místní Charity.

Na pomoc obětem letošních povodní Charita ČR vyhláší veřejnou sbírku na konto: 5015003434/5500 u Raiffeisenbank, variabilní symbol 444.

Dárci mohou přispět také zasláním dárcovské SMS ve tvaru: DMS POVOD-NE2010 na číslo 87777.

Poskytnuté finanční prostředky budou použity na krátkodobou pomoc a pomoc s obnovou bydlení pro znevýhodněné skupiny obyvatelstva v postižených oblastech.

Více informací najdete na stránkách www.charita.cz.

Charita ČR

Dokončení ze str. 1

bytostí, tělem i duší, směřovala k Bohu, na Boha spoléhala, Bohu se oddala, Boha milovala nade všechno: celým svým srdcem, celou svou myslí, celou svou silou Bohu sloužila.

Když nám na věčnost odcházejí naši blízcí a drazí, oprávněně říkáme, že si je už dobrý Bůh vzal k sobě. U Panny Marie to nejsou jen zbožná slova. Je to pravda. Ano, ve chvíli Mariina zesnutí si Bůh k sobě do nebe tuto krásnou, na Něho zcela odkázanou bytost bere tak, jak ji jako člověka stvořil: tedy s duší i tělem. Celého člověka. Bůh to může udělat. U Boha je možné všechno.

Mons. Jan Baxant,
biskup litoměřický

Sbírka Charity pro Pákistán

Charita ČR se zapojila do pomoci Pákistánu prostřednictvím svých partnerů, kteří se pohybují v zasažených oblastech a jsou aktivně zapojeni do záchranných prací. Situace je i nadále komplikovaná, předpovědi počasí předpokládají další srážky a situace postižených lidí se neustále zhoršuje.

Charita České republiky vyhlásila v úterý 3. srpna 2010 veřejnou sbírku, dárci mohou přispívat na konto 3933682/0800 u České spořitelny, variabilní symbol 132. Od 5. srpna mohou dárci zaslat také dárcovskou SMS ve tvaru: DMS POMOCPAKISTAN na telefonní číslo 87 777.

Poskytnuté finanční prostředky budou použity zejména na nákup a distribuci základních potřeb (pitná voda, potraviny, hygienické potřeby), provizorní ubytování a lékařskou péči.

Na pomoc Pákistánu uvolnila Charita ČR částku 100 000 Kč ze svého krizového fondu (finanční prostředky tohoto fondu pocházejí z výtěžku letošní Tříkrálové sbírky). Částka bude poskytnuta místním partnerům na pokrytí nákupu základních potřeb (balíčky s potravinami, tablety na čištění vody, hygienické pomůcky apod.). Všem dárcům upřímně děkujeme.

Charita ČR

Venezuela: Napětí mezi církví a státem se stupňuje

Prezident Hugo Chávez odvolal venezuelského vyslance u Svatého stolce. Je to další krok ve zhoršování vztahů mezi církví a státem. Také ministerstvo zahraničních věcí bylo požádáno, aby zrevidovalo „stávající úmluvu“ s Vatikánem.

Národní shromáždění si předvolalo kardinála Jorge Urosu Savina, caracasského arcibiskupa, aby vysvětlil svá obvinění proti Chávezovi: kardinál řekl, že prezident postupuje v rozporu s ústavou, když vede zemi k totalitní marxistické diktatuře. Nyní se odmítl do parlamentu dostavit a místo toho navrhuje rozhovory na neutrální půdě.

Opozice církev podporuje. Poslankyně Beatriz Mora z Demokratického bloku řekla, že církev představuje pevnou bariéru proti komunismu.

Chávez naopak označil kardinála Urosu za „neandrtálce“ a biskupy za primitivy.

Kathnet

Barma: zátahy proti křesťanům

Vojáci barské armády zaútočili 23. července na křesťanskou vesnici Tha Dah Der; spálili 50 domů, školu a kostel. Přes 600 vesničanů před armádou uteklo do džungle. Ve východní Barmě je období dešťů, takže uprchlíkům chybí přístřeší, jídlo, léky a bezpečí. Chybí také pitná voda a hrozí nemoci přenášené hmyzem.

Stovky civilistů prchají k thajsko-barské hranici a snaží se najít útočiště v Thajsku. Zdá se, že oddíly „demokratické buddhistické armády“ připravují ofenzivu proti tamním Karenům kvůli blížícím se volbám, jež se mají konat koncem roku.

Podle Benedicta Rogerse z *Christian Solidarity Worldwide* bylo od roku 1996 ve východní Barmě zničeno 3500 vesnic. Zvláštní zpravodaj OSN v Barmě označil útoky za zločiny proti lidskosti. Jeho stanovisko podpořila Česká republika, Slovensko, Austrálie, Kanada a Velká Británie.

Independent Cath. News

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz. Máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem, můžete se zaregistrovat na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

Naši kněží solidární s rodiči

Římsko-katoličtí kněží vydali prohlášení, v němž podporují rodiče, kteří jsou proti zavádění připravované sexuální výchovy na školách. V prohlášení se uvádí:

„My, podepsaní kněží Římskokatolické církve, chceme tímto prohlášením povzbudit rodiče, kteří nesouhlasí se zaváděním sexuální výchovy do škol.

Rodiče, věříme, že máte opravdu rádi své děti a chcete pro ně jen dobro. Proto se na vás obracíme s následující výzvou: nebojte se usilovat o zrušení státem zaváděné školní sexuální výchovy. V zájmu rodiny i vašich synů a dcer a dokonce i lidské důstojnosti nedovolte, aby děti byly státem uváděny do současného nezdravého pojetí sexuality jako neplodné rozkoše bez zodpovědnosti. I když je nám toto velmi rozšířené pojetí sexuality často předkládáno jako něco „normálního“ – normální to není.

Pravdou totiž je, že lidská sexualita je velkým a krásným darem Božím a v tomto duchu je třeba k ní i přistupovat. Tím je ale zároveň i dáno její místo v životě člověka a ve vztazích. Tento dar nachází své pravé a plodné místo v manželství. Zároveň je v této souvislosti třeba zdůraznit i krásu a hodnotu čistoty. Vzhledem k tomu, že takovýto uctivý a zdravý přístup od školní sexuální výchovy jistě čekat nemůžeme, je na místě jasně a účinně říci zavádění sexuální výchovy do škol jednoznačně ne! Nechte si kazit děti! Zahrnujeme vás do svých modliteb.“

Ke 4. srpnu připojilo svůj podpis 133 kněží. Zájemci z řad kněží se mohou k prohlášení připojit e-mailem: marek@fatym.com, telefonicky: 731 402 742 nebo písemně na adrese: P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí.

Další informace najdete také na adrese www.nesexuveskole.cz.

HPŽ ČR, VORP

Příručka o sexuální výchově stažena z webu ministerstva školství

V pátek 6. 8. proběhlo jednání ministra školství Josefa Dobeše se zástupci Výboru na obranu rodičovských práv VORP a Hnutí pro život a s autory příručky o sexuální výchově. Po jednání ministr oznámil, že příručku stáhne z webových stránek ministerstva a na všechny školy pošle doporučení ředitelům škol, aby plně respektovali práva rodičů v oblasti sexuální výchovy. Vyjádřil také ochotu o tématu dále diskutovat. Přesto zaujal postoj, že škola má právo a žáci mají nárok na sexuální výchovu. Bude jednat o dalších, komplexnějších možnostech aplikace sexuální výchovy ve školách.

VORP

Čínské pracovní tábory: komplex Laogai

Komplex Laogai zahrnuje přes 1400 vězeňských zařízení. Odhaduje se, že se v něm nachází asi čtyři miliony lidí, kteří pracují sedm dnů v týdnu 16 hodin denně. Mučení a násilí, nedostatek vody a jídla, odmítání spánku a lékařské péče jsou pravidlem. Odhaduje se, že od zřízení táborů v roce 1949 v nich zahynulo 40–50 milionů lidí.

Policejní složky mohou do těchto táborů poslat lidi bez soudního rozhodnutí, čistě administrativním aktem, až na čtyři roky. Vláda nehodlá na systému nic měnit, protože považuje „převýchovu prací za legitimní prostředek udržení vnitřního pořádku“.

Do táborů se nedostávají jen kriminální živly a drogově závislí, ale i běžní občané z politických důvodů: příslušníci menšin, jako Tibeťané a Ujguři, členové náboženských skupin (buddhistické Falun-gong nebo evangelikálních domácích církví), odboráři, signatáři petic a aktivisté za lidská práva.

Laogai je čínská zkratka pojmu Lao Dong Gai Žao, což znamená „převýchova prací“.

IGMR

Jak reagovat na falešná obvinění proti Církvi?

Sjezdu Kolumbových rytířů, který se koná ve Washingtonu, poslal papežovým jménem dopis kardinál Tarcisio Bertone. Píše v něm, že mnoho obvinění vznesených v poslední době proti Církvi, bylo nespravedlivých a nepodložených.

Papež je podle Bertoneho přesvědčen o tom, že nejlepší odpovědí na tato obvinění je věrnost Božímu slovu, úsilí o svatost a o lásku u všech věřících. Dopis také děkuje všem, kdo v těchto „bouřlivých časech“ stojí za papežem.

Kathnet

Dr. Biscet odmítá opustit Kubu

Sedm politických vězňů, kteří byli propuštěni, odmítá opustit Kubu. Patří k nim i dr. Biscet, který byl opakovaně vězněn za obranu lidského života: už od osmdesátých let bojuje proti potravní praxi ve své zemi.

Jeho manželka sdělila agenturám, že její muž odmítá z Kuby odjet do Španělska.

IGFM

Svatováclavské slavnosti 2010

Ve dnech od 21. 8. do 5. 10. 2010 se koná 19. ročník mezinárodního festivalu duchovního umění *Svatováclavské slavnosti*. Festival přináší především hudební umění – napříč hudebními žánry a ve vysoké interpretační kvalitě. Festivalové akce jsou pořádány v historicky autentických prostorech, do nichž má návštěvník obvykle zřídka kdy příležitost vstoupit.

Devět hlavních festivalových akcí letočního ročníku zahrnující i tradiční výlety a sedm doprovodných akcí přináší tento rok umění reprezentující živé duchovní kultury Evropy, Blízkého východu a Asie. Program akcí a další informace najdete na internetových stránkách www.svatovavclavske.cz.

Svatováclavské slavnosti

CHORÉ HVĚZDY KŘESŤANSKO-DEMOKRATICKÉ

Jsou pro nás ještě evropští křesťanští a konzervativní politici autoritami?

Příběh křesťanskodemokratických a konzervativních stran západní Evropy se zdá být úspěšným příběhem. Jakou cenu ale tyto strany za svůj úspěch zaplatily? K čemu je jim podíl na moci, když jí obětovaly právě ty zásady, jež si předsevzaly prosazovat?

„Noc vytrvale kráča,
ku chorým hviezdám podme.“
Rudolf Dilong, *Choré hviezdy*

Dilongovy verše ze sbírky *Hviezdy a smútok* mi připomněly druhý sněm KDH v Košicích na podzim 1990. Ján Čarnogurský na něm zakončil svůj projev poeticky. Vyprávěl, jak se v předvečer sněmu vezl nocí do Košic a na obloze zářily hvězdy. „Věřím, že jedna z nich je ta naše,“ řekl.

Od té doby kráčíme za svojí jasnou křesťanskodemokratickou hvězdou. Vystává však otázka, zda se shodujeme v tom, která z hvězd je ta naše. Existuje naše společná hvězda?

Před dvaceti lety vyprovázely mladou slovenskou křesťanskou demokracii na cestu i zkušené sesterské křesťanskodemokratické a konzervativní strany ze západní Evropy. Měly za sebou téměř padesátiletou bilanci úspěšného budování poválečné Evropy. Všichni ti křesťanskodemokratičtí premiéři v Německu, Itálii, Rakousku, Lucembursku, Belgii, Holandsku... Obdivovali jsme jejich úspěchy a chtěli jsme je napodobit. Stali jsme se součástí jejich velké evropské rodiny a na Slovensku jsme se pyšnili tím, že nás uznávají v zahraničí. Jejich příběh byl úspěšným příběhem. Kde však tento příběh končí? Po letech jsme pomalu poznávali, jakou cenu za svůj úspěch platili. A že se jim ve všem až tak moc podobat nechceme. Aspoň ne všichni, kteří se na Slovensku cítíme být křesťanskými demokraty.

Jsou pro nás ještě evropští křesťanští a konzervativní politici autoritami? Aní v tom se už na Slovensku nedokážeme shodnout. Když jsem listoval v knize Jána Figela *Návrat domov*, z prvních

stran na mne hleděly celostránkové fotografie Josého Manuela Barrosa, Wilfrieda Martense a Josepha Daula. Předseda Evropské komise, předseda Evropské lidové strany (EPP) a předseda poslaneckého klubu EPP v Evropském parlamentu. I oni jsou součástí onoho úspěšného příběhu. Podívejme se na některé epizody z jejich kariér, abychom nahlédli i druhou stranu mince úspěchu. A podívejme se nejen na ně, ale i na jiná jména a na jejich politické strany.

Podíváme-li se na působení křesťanských demokratů západní Evropy prizmatem zápasu mezi kulturou života a kulturou smrti, uvidíme příběh velkého ústupu.

Tváří v tvář realitě Západu jsme už před lety ironicky podotýkali, že slušný západoevropský sociální demokrat může být třikrát rozvedený a počtvrté ženatý, zatímco slušnému křesťanskému demokratovi se toleruje jen jeden rozvod a druhé manželství. Dnes už to neplatí, neboť mezi slavnými jmény křesťanské demokracie už najdeme i dvakrát rozvedené a potřetí ženaté. Nezdaruům těchto lidí v osobním životě se však věnovat nechceme.

Stejně tak nebudeme připomínat, který křesťanský demokrat byl zamlada maoistou, i když nás to naplňuje údivem a obezřetností. Jelikož jsme v revue pro katolickou kulturu, podíváme se na ně prizmatem zápasu mezi kulturou života a kulturou smrti. A uvidíme Příběh Velkého Ústupu.

Příběh Josého a Rocca

José Manuel Barroso je jedním z nejúspěšnějších evropských politiků poslední dekády. Byl předsedou portugalské Demokratické lidové strany, portugalským premiérem a před pár týdny zahájil už druhé funkční období jako předseda Evropské komise. Je pouze třetím politikem, po Hallsteinovi a Delorsovi, který je v této funkci už druhé období.

Poprvé byl do funkce navržen v roce 2004. Designovaný předseda komise sestaví po personální stránce na základě návrhů vlád členských zemí komisi a předloží ji Evropskému parlamentu ke schválení. Ještě před schválením v parlamentu absolvují jednotliví kandidáti na eurokomisaře slyšení ve výborech parlamentu.

Nadějný komisař pro spravedlnost a vnitřní věci Rocco Buttiglione narazil ve výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci na zapálené socialistické levičáky, kteří se ho začali vyptávat na jeho názor na homosexualitu. (Tato prastará hra sa hraje takto: Nejprve se levice zeptá pravice na homosexualitu. Pravice odpoví. Potom levice obviní pravici, že je posedlá tématem homosexuality.) Buttiglione je normální italský katolík, vysokoškolský profesor. Na otázku odpověděl ve smyslu *Katechismu katolické církve*, který uvádí, že homosexuální chování je hříchem. Zároveň dodal, že tento jeho názor se nemá jak odrazit na jeho působení eurokomisaře. Ptali se ho i na jeho názor na rodinu. Uvedl, že účelem rodiny je umožnit ženě mít děti a těšit se z ochrany muže, který se o ně stará. Řekli bychom: No a co? Neuvedl, že žena má být stále doma v kuchyni a nemá budovat pracovní kariéru. Přesně takto však levice jeho výrok interpretovala.

Výbor Buttiglioneho odmítl nejen na tento, ale na jakýkoli post eurokomisaře. Podobný postoj jako socialisté avizovali i liberálové. Barroso stál na křižovatce. Jít do zásadního boje, trvat na původním návrhu komise a riskovat odmítnutí, a tedy také svůj vlastní politický pád, nebo ustoupit. Kauza Buttiglione byla kauzou zásadní. Západní levice totiž řekla katolíkům to samé, co jim půl století předtím říkala východní komunistická levice. Katolík, který nekličkuje a hlásí se vždy ke své víře, není způsobilý zastávat politickou funkci.

Barroso se do boje nepustil. Nejprve přišel s návrhem pro katolíky ponížujícím. Navrhl, aby lidská práva neměl v rámci komise na starosti komisař pro vnitřní věci a spravedlnost, ale speciální výbor, kterému bude předsedat sám Barroso. Socialisté odmítli. Barroso kapituloval úplně.

Kapitulovala také italská vláda. Premiér Berlusconi sice rok předtím vynadal šéfovi socialistů Schultzovi do kápů z nacistického koncentráku, ale v této zásadní kauze se Schulzem do střetu nešel. Buttiglione se eurokomisařem nestal.

Od Berlusconiho jsme boj za křesťanské hodnoty ani moc nečekali, ale jak se zachovala slavná Evropská lidová strana EPP? Když socialisté naznačili, že Barrosova komise nemusí v parlamentě projít, předseda poslaneckého klubu EPP Hans Georg Pöttering řekl, že Buttiglione má plnou důvěru EPP. Zároveň však dodal, že je na Barrosovi, jak zareaguje na stanovisko výboru, který Buttiglioneho odmítl. „Je to zodpovědnost pana Barrosa.“ Těmito slovy hodil celý problém na hlavu Barrosovi. Pöttering je členem německé CDU. O dva a půl roku později se Pöttering stal předsedou Evropského parlamentu. Mezi EPP a socialisty totiž existuje dlouholetá spolupráce při rozdělování funkcí v parlamentu. Na polovinu funkčního období se šéfem parlamentu stává socialista, na druhou polovinu člen EPP.

Tak skončil boj za legitimitu katolických postojů v EU. V podstatě ani nezačal. Oproti jiným selháním křesťanských demokratů v Evropě to však byla maličkost. Konečně, Barrosova politická strana v Portugalsku je spíše liberální než křesťansko-konzervativní. Do roku 1996

Rocco Buttiglione při slyšení v EP. Foto: europarl.europa.eu

Západní levice řekla katolíkům to samé, co jim půl století předtím říkala východní komunistická levice. Katolík, který nekličkuje a hlásí se vždy ke své víře, není způsobilý zastávat politickou funkci.

byla členem Liberální internacionály, až potom přešla do EPP. Ale jak se chovají křesťanské demokracie, které mají křesťanství po desetiletí v názvu? Zůstaňme v Bruselu, městě krajek, čokolády a vafelí, ale přejdeme z půdy EU na půdu belgické politiky.

Co nepodepíše král, rád podepíše vlámský křesťanský demokrat

Prvním mužem Evropské unie je vlámský křesťanský demokrat Herman Van Rompuy. Před několika měsíci se vynořil z belgické scény jako prezident EU, náš prezident. Prvním mužem EPP, jejím předsedou, je jeho vlámský stranický kolega Wilfried Martens. Oba jsou ztělesněním politického úspěchu. Podívejme se, jak jejich úspěch souvisí s fascinuo-

jícím příběhem belgické liberalizace potratů na přelomu let 1989 a 1990. Příběhem, pochopitelně, mediálně zcela zastíněným epochálním pádem komunismu v Evropě.

Je podzim 1989. Strana vlámských křesťanských demokratů (v Belgii existuje strana každého zaměření dvakrát, jedna vlámská a jedna valonská) má nového předsedu. Je to Herman Van Rompuy. Jeho stranický kolega Wilfried Martens je předsedou belgické vlády. Je to vláda koaliční, jsou v ní kromě křesťanských demokratů i socialisté.

Socialistický poslanec, tedy člen koaličního partnera křesťanských demokratů, Roger Lallemand, spolu s opoziční poslankyní, liberálkou Lucienne Herman-Michielsenovou, předkládají federálnímu parlamentu zákon o zásadní liberalizaci potratů. Socialisté se tedy spojili s opozičními liberály v zásadní ideové věci proti koaličnímu partnerovi – křesťanským demokratům. A co ti na to? Nic. Žádnou vládní krizí nepohrozili. Doufali, že zákon potichu projde a bude se vládnout dál. Součástí jejich politiky bylo dokonce i to, aby o tom nepsal ani křesťanskodemokratický tisk.

Král Baudouin I. však všechno zkomplikoval. Byl zbožným katolíkem a trpěl bezdětností svého manželství. Zákony schválené parlamentem nabývají účinnosti až poté, co je podepíše král. Z krá-

lova okolí unikla jeho slova přátelům: „Raději odstoupím, než bych podepsal tento zákon.“

Mladý novinář Paul Belien z novin *Gazet van Antwerpen*, blízkých křesťanské demokracii, tuto informaci získal a chtěl ji publikovat. Šéfredaktor, bývalý mluvčí premiéra Martense, nesouhlasil. Belien tuto informaci publikoval ve svém článku v americkém *Wall Street Journal*. Belien tvrdí, že vzápětí následoval rozhořčený telefonát Martense do redakce, a Belien přišel o chléb. Belgičtí politici podle Beliena předpokládali, že král pouze blufuje.

Zákon byl schválen v druhé komoře na jaře 1990. Král ho skutečně nepodepsal. Co se vlastně stalo, bylo často předmětem dezinterpretací. Říci, že král odstoupil, je přinejmenším nepřesné. Agentura AP oznámila, že vláda suspendovala krále na jeho žádost. Podle AP vláda uvedla, že král ji požádal o „právní řešení, které by sladilo fungování parlamentní demokracie s právem krále nejednat proti vlastnímu svědomí“.

Jednání mezi králem a vládou probíhala tajně a veřejnost se o všem dozvěděla v podstatě, až když už bylo po všem. Vláda řešení našla, a to pěkně skandální. Použila článek ústavy, který upravuje situaci, kdy král není schopen zastávat svůj úřad. V takovém případě jeho pravomoce vykonává vláda a parlament. Vláda prohlásila, že král není schopen vykonávat úřad, všichni ministři v čele s premiérem Martensem podepsali potratový zákon a druhý den parlament vrátil krále do funkce.

Paul Belien o tom opět napsal do *Wall Street Journal*: „V prvním článku ve *Wall Street Journal* jsem uvedl nesprávnou předpověď. Myslel jsem si, že královo odmítnutí podpisu vyvolá ústavní krizi. Nestalo se tak. Politici prostě ignorovali ústavu. Pan Martens jednoduše zbavil krále moci na den, dva a dal vládě podepsat zákon místo něho. Za tím účelem použil článek belgické ústavy, který byl naposledy použit během II. světové války, když byl král v rukou nepřítelů – nacistů. Zdá se, že vláda předpokládá, že král je opět v rukou nepřítelů – nikoli nacistů, ale svého vlastního svědomí.“ Po tomto článku Beliena z redakce definitivně vyhodili.

Postup vlády zásadně podpořil i předseda vlámských křesťanských demokratů, nadějný, talentovaný politik Herman Van Rompuy. Mimochodem, s Belienem byli přátelé. Pár let předtím Van Rompuy navrhl Belienovi spolupráci v ekonomickém časopise. Belien vzpomíná, jak se pár týdnů po svém odchodu z *Gazet van Antwerpen* setkal s Van Rompuyem na svatbě jejich společného přítele. Van Rompuy uhybal očima a jaksi už si neměli co říct. Belien je od té doby polodisidentským novinářem. Van Rompuy se stal ministrem financí, předsedou parlamentu, premiérem a nakonec evropským prezidentem.

Postup vlámských křesťanských demokratů v kauze potratového zákona představuje to nejhorší z křesťanskodemokratické politiky ve 20. století. Zprvu hodlali pouze pasivně přihlížet, jak se jejich koaliční partner spřáhl s opozicí, potom bránili veřejné diskusi, až nakonec aktivně znásilňovali ústavu, aby potratový zákon mohl vstoupit v platnost.

Postup vlámských křesťanských demokratů představuje to nejhorší z křesťanskodemokratické politiky ve 20. století. Králův vzdor je třeba ocenit, i když vystává otázka, nakolik se snažil vyhovět vlastnímu svědomí tím, že hodlal zatížit svědomí jiných. Postup křesťanských demokratů je však totálním selháním. Zprvu hodlali pouze pasivně přihlížet, jak se jejich koaliční partner spřáhl s opozicí, potom bránili veřejné diskusi, až nakonec aktivně znásilňovali ústavu, aby potratový zákon mohl vstoupit v platnost.

Po volbě Van Rompuye za prezidenta EU se i na Slovensku objevila zajímavá hodnocení této volby. Předseda KDH

Ján Figel označil Van Rompuye za nejčistšího křesťanského demokrata, jakého Evropa a Belgie mají, za člověka s pevným charakterem. Jeho volba prý může povzbudit hodnotově orientované lidi. Tato příjemná hodnocení však neodpovídají výše uvedenému příběhu vlámských křesťanských demokratů. Příjemná je moc, kterou tito křesťanští demokraté mají rádi. Konečně, kdo by ji neměl rád. Ale na prvním místě? A za každou cenu?

Křesťanští demokraté proti potomkovi Ludvíka Svatého

Z Belgie se přenesme do sousedního příjmeného Lucemburska. Maličké velkovévodství s úžasnou historií, skvělým moselským vínem a vysokou životní úrovní. Bohužel, ne až tak vysokou, aby se dokázali postarat o své staré lidi až do jejich přirozené smrti. V prosinci 2008 v této malebné krajině celkem nemalebně schválili poslanci parlamentu zákon o eutanazii. Nejsilnější parlamentní stranou v Lucembursku je Křesťanská sociální lidová strana. Její předseda Jean Claude Juncker je dlouhé roky lucemburským premiérem. Křesťanští demokraté však nemají v parlamentu většinu, a tak vládnou spolu se socialisty. Křesťanští demokraté pro eutanazii nehlasovali, ale jejich partner – socialisté – se spojil s opozičními liberály a zelenými, a zákon byl schválen. Zákon schválený parlamentem je podle ústavy platný až po odsouhlasení velkovévodou. Velkovévoda Henri oznámil, že souhlas se zákonem nevysloví. „V záležitosti týkající se ukončení života využívám právo na výhradu svědomí,“ prohlásil. Křesťanskodemokratický premiér Juncker v reakci na vévodovo rozhodnutí oznámil, že parlament změní ústavu a odejme monarchovi právo schvalovat zákony. Slovo „vyslovuje souhlas“ se nahradí slovem „zveřejňuje“.

„Chápu velkovévodovy problémy se svědomím,“ řekl premiér Juncker, „ale věřím, že pokud parlament schválí zákon, musí být tento zákon uveden v platnost.“ Skutečně? I když je to zákon o zabíjení starých lidí? A proč se na tom uvádění v platnost chce podílet i premiér, když jeho strana pro zákon nehlasovala? Každý politik může vždy ze své funkce odstoupit.

„Chceme zabránit ústavní krizi,“ omlouval změnu ústavy křesťanskodemokratický ministr spravedlnosti Luc Frieden. Skutečně? A proč nepohrozili ústavní krizí socialistům a liberálům ještě před hlasováním? Proč neřekli socialistům a liberálům, že to oni vyvolávají krizi a že si ji budou muset také sami řešit?

Pro změnu ústavy je třeba dvou třetin hlasů všech poslanců. V březnu 2009 byla ústava změněna, samozřejmě i hlasy křesťanských demokratů. Lucembursko má eutanazii a křesťanští demokraté mají stále moc. Za cenu, že k prosazení eutanazie sami aktivně přispěli.

Velkovévoda Henri má úctyhodný rodokmen. Sahá do 7. století. Ve výhradně otcovsko-synovské linii je potomkem jednoho španělského a dvanácti francouzských králů. Jedním z jeho předků byl i král Ludvík IX., který dosáhl svatos-

ti. Člověk se ptá, proč vlastně ještě velkovévoda chce v této zemi vládnout? Tedy, vládnout...

Když už je řeč o katolických monarších, barvu musel přiznat i španělský král Juan Carlos. Zákon umožňující potrat na požádání byl nedávno schválen v dolní sněmovně parlamentu i v senátu. Pak byl předán k podpisu králi. Podpíše? Tak se ptali španělští ochránci života a organizovali internetovou petici s příznačnou výzvou: Veličenstvo, nepodepište! Sňatky gayů před pár lety podepsal král bez mrknutí oka. Šéfredaktor týdeníku *Alba* Gonzalo Altozano o něm řekl: „Nečekejte od něj žádný heroismus.“ Altozano měl pravdu. Katolické veličenstvo, nástupce velké Isabely Kastilské, král Juan Carlos, bez velkých řečí podepsal potratový zákon začátkem března 2010.

Premiéra Junckera jsem poznal během státní návštěvy premiéra Dzurindy v Lucembursku v roce 2004. Dzurinda si s ním odjakživa velmi rozuměl. Juncker je velmi klidný, kultivovaný politik. Na tiskové konferenci se ho tehdy novináři ptali na zmínku o Bohu v návrhu ústavy EU. Juncker, zatímco uvolněně pokařoval, řekl: „Mně tam zmínka o Bohu nechybí.“ S rozpaky a jistým smutkem jsem cítil, že si nebudeme rozumět.

Juncker požívá v EU velký respekt a mluvilo se o něm také jako o možném kandidátovi na evropského prezidenta. Premiérem je již od roku 1995 a v současnosti je také nejdéle sloužícím premiérem v celé EU. A už i tušíme proč.

Vladimír Palko
www.impulzrevue.sk
ze slovenštiny přeložila -dk-
(Pokračování příště)

MARGARET MEADOVÁ: HLASATELKA SEXUÁLNÍHO RÁJE

Seriál Architekti kultury smrti (20)

Žena poznamenaná vlastním stínem úspěšně vnutila Západu vizi nevázané morálky a sexuality.

Margaret Meadová byla přinejmenším v anglosaském světě nejznámější antropoložkou dvacátého století – nejen pro svůj přínos antropologii, ale zejména kvůli její neustálé přítomnosti v médiích a na veřejnosti, kde se často vyjadřovala k otázkám rodinného života a kultury. Psala oblíbené a mimořádně vlivné sloupky do měsíčníku *Redbook*, a to nepřetržitě od roku 1961 do své smrti v roce 1978. Další neméně známý americký časopis *Time* ji roku 1969 označil za „matku světa“. Dostala nesčetně ocenění, přes dvacet čestných doktorátů od prestižních univerzit a působila ve správních radách mnoha z nich, předsedala Americké antropologické společnosti i Americké asociaci pro rozvoj vědy, po téměř 50 let zastávala klíčové funkce ve vedení Americ-

kého muzea přírodních věd. Byla poradcem řady amerických prezidentů a zákonodárců. Její tvář znaly a její rady nadšeně přijímaly miliony lidí. Bylo by obtížné nalézt populárnější a uznávanější osobnost mezi vědci – a uvážíme-li její vliv na veřejné mínění, nemá Margaret Meadová konkurenci.

Její četná stanoviska k otázkám rodiny, sexuality a společnosti však nebyla jen mylná, ale přímo zhoubná. Svým vlivem pomohla tomu, aby sexuální revoluce šedesátých let byla úspěšná – aktivně přispěla k rozšíření potratů, promiskuity a hedonismu v sexuálním životě.

Dětství a studia

Margaret Meadová se narodila ve Philadelphii v americkém státě Pensylvá-

nie roku 1901 jako nejstarší z pěti dětí. Její otec byl profesor a též matka dosáhla doktorátu, což bylo pro ženy té doby neobvyklé. Rodina byla nábožensky vlašná, se sklony k agnosticismu. Margaret přijala přes odpor rodičů křesťanství a hlásila se k episkopální církvi, do jejíhož sboru celý život chodila. „Více než po křesťanství jsem toužila po rituálu,“ vysvětluje ve svých pamětech.

Studovala Barnard College a Columbia University, kde dosáhla doktorátu z antropologie. Jejím školitelem byl známý antropolog Franz Boas, který též stál u počátků raketového vzestupu mladé intelektuálky. Boas odmítal teorii kulturního determinismu a snažil se nalézt studiem primitivních národů a jejich obyčejů důkazy toho, že lidské jednání lze snadno formovat bez ohledu na vli-

M. Meadová v roce 1953 na ostrově Manus u Nové Guiney. Foto: myhero.com

vy přírody. Zejména chtěl vyzkoumat, zda adolescentní chování, jež se projevuje jako *bouře a vzdor*, je zvláštním jevem vlastním pouze západní kultuře, či zda je vepsáno do lidské přirozenosti bez ohledu na kulturní pozadí. Rozhodl se svou doktorandku Meadovou poslat do tichomořského souostroví Americká Samoa, aby studovala dospívající samojské dívky a jejich přechod z dětství do dospělosti.

Výzkum na Samoi

Dvaadvacetiletá Margaret Meadová byla tehdy krátce vdaná za postgraduálního studenta teologie Luthera Cressmana. Na Samoi pobývala Meadová pouze devět měsíců – nepříliš dlouhý čas na to, aby dobře poznala místní jazyk a kulturu –, a pak se vydala do Evropy přes Sydney, Suezský průplav a Marseilles. Během těchto cest potkala čtyřicetiletého Novozélandčana Reo Fortuna, který jel studovat do Cambridge psychologii. Vzala si ho, jakmile bylo možné se rozvést s Cressmanem. Výsledkem expedice byla poutavá kniha *Coming of Age in Samoa (Dospívání na Samoi)*, která si získala popularitu i tím, že nebyla psána strohým akademickým stylem, ale spíše svěžím jazykem populárně naučné literatury. Kniha se stala bestsellerem a získala své autorce okamžitou slávu a prestiž, ačkoli jí nebylo ještě ani třicet.

Margaret Meadová chtěla ukázat, že svět bez Boha a bez víry je lákavým rájem. Tělo, nezkontrolovatelný éros a individualistické požitkářství však nemohou naplnit člověka, jenž ze své přirozenosti patří Bohu a touží po něm.

Problémy se sexualitou

V době, kdy byla kniha o Samoi publikována, pobývala Margaret Meadová a její nový manžel Reo Fortune v Nové Guineji na společné antropologické výpravě, jež vyústila v napsání díla *Growing up in New Guinea (Dospívání v Nové Guineji)*. Druhá kniha, druhé manželství – a to vše během dvou let. Zanedlouho se s Fortunem rozvedla a roku 1936 se vdala za Gregory Batesona. I toto manželství skončilo o čtrnáct let později rozvodem. „Nepovažuji svá manželství za selhání,“ svěčila se Meadová *Cosmopolitanu* ke sklonku života. Dcera Mary zveřejnila po smrti Margaret Meadové to, co bylo veřejným tajemstvím: bisexualita

antropoložky a několik intimních vztahů s ženami.

Meadová se touto otázkou zabírala od středoškolských let: hovořila o stále se opakujících snech o zabitych či mrtvých dětech, což interpretovala jako strádání po potlačované heterosexuálnosti; jiný sen, o dítěti zavřeném v krabici v jejím bytě, chápala jako „vyjádření potlačované obavy, že jsem více než cokoli jiného homosexuální“. Tato skutečnost se projevila tím, že ještě během prvního manželství s Cressmanem zahájila dlouhodobý lesbický vztah s antropoložkou Ruth Benedictovou. Jestliže Margaret Meadová svůj dvojí život tajila, halasně veřejně hájila homosexuální chování. Heterosexuálnost označovala jako perverzní; ve svých sloupcích pro *Redbook* opakovaně tvrdila, že „se musíme smířit s tím, že je pro člověka normální milovat obě pohlaví.“ Na jisté konferenci roku 1974 dokonce tvrdila, že v ideální společnosti se lidé chovají heterosexuálně ve středním věku, ale homosexuálně v mládí i ve stáří. Od roku 1955 až do své smrti žila Meadová s antropoložkou Rhodou Métraux.

Proti všem normám

Povědomí o sexuálním životě Margaret Meadové umožňuje hlouběji pochopit její nejnámější dílo. Samoa se pro ni stává kulisou, na jejímž pozadí dává prostor projekcím vlastní psychiky a sexuality: Samoa je pro Meadovou sexuálním rájem zbaveným jakýchkoli norem a omezení, typických pro západní kulturu. Popisuje, jak na Samoi neexistuje monogamie, věrnost, žárlivost ani vztahová exkluzivita; náhodné sexuální vztahy jsou čímisi běžným, stejně jako onanie, homosexualita a nestandardní heterosexuální praktiky. Neexistují zákazy a příkazy, jež pramení z institucí západní společnosti, zejména křesťanství. Meadová viní křesťanské misionáře, že se snaží vnutit lidu Samoy svou vizi monogamie a předmanželské čistoty, avšak dodává, že domorodci apel misionářů ignorují, přestože je Samoa převážně křesťanská již od roku 1840. Vědkyně velmi kladně hodnotí, jak si Samojsci upravili křesťanskou zvěst – zejména odstraněním konceptu prvotního (a do značné míry i osobního) hříchu; tím jsou zbaveni, soudí Meadová, neuróz

a pocitu viny. Ve své knize líčí, jak si domorodci prakticky neustále užívají nevázaného sexu, který je pro ně zdrojem slasti. Sex je všudypřítomný a má mnoho podob. Meadová dochází k závěru, že příklad Samoy dokazuje původní, přirozenou sexuální svobodu lidské civilizace.

Rozvod je dle Meadové jednoduchý a neformální; manželé se po něm jednoduše vrátí do svých původních rodin či vesnic. Nevěra je běžná a manželství jí není ohroženo. Žena i muž jsou majetkově a finančně nezávislí, protože věno zůstává majetkem manželky. Nežijí-li manžel ženu dostatečně, nalezne si žena jiného partnera. Kniha končí apelem na to, aby se i západní společnost vymanila ze jha křesťanské morálky. „Žijeme v době velkých změn... Je nezbytné učit děti velké toleranci, stejně jako byly dosud učeny ne-toleranci. Musí vědět, že mají na výběr z mnoha alternativ a žádná z nich není hodnotnější nebo nadřazenější jiné.“

Smyšlenky o Samoi

Kniha získala velkou popularitu; je však spíše popisem sexuálního chování své autorky než ubohých Samojců. Skutečně seriózní antropologické průzkumy Samoy dokazují, že drtivá většina toho, co popisuje Margaret Meadová, jsou nepochybné smyšlenky. Ve skutečnosti kladla samojská společnost dávno před přijetím křesťanství mimořádný důraz na panenství a předmanželskou čistotu. Australský profesor Derek Freeman publikoval roku 1986 práci *Margaret Mead and Samoa: The Making and Unmaking of an Anthropological Myth* (*Margaret Meadová a Samoa: zrození a zánik antropologického mýtu*). Na rozdíl od Meadové strávil na Samoi desítky let a ovládal dokonale jazyk. Zcela vyvrací závěry Meadové, včetně domnělé neexistence institucionalizovaného náboženství na Samoi před příchodem křesťanství, náboženské vlašnosti po příchodu misionářů, přístupu domorodců k sexualitě a k pojmu hříchu. Dokonce dokazuje, že na Samoi existoval stovky, ne-li tisíce let pojem *agasala*, jednání v rozporu s božským ustanovením; učení o hříchu tedy přijali domorodci po příchodu křesťanství za své. Křesťanství na Samoi bylo již na přelomu století příkladné, bez věro-

učných či prakticko-morálních odchylek a praxe většiny domorodců byla „horlivá až fanatická“. Na předmanželskou čistotu je kladen mimořádný důraz, porušení je nesmírně přísně trestáno.

Jak se mohlo tolik lidí nechat Margaret Meadovou ošálit? Jednoduše bylo pro mnoho lidí dvacátého století příliš snadné uvěřit tomu, že sexualita je určena především pro individuální potřeby. Meadová de facto psala autobiografii; její vědecké poznatky byly zrcadlem jejího života – a snad i tužeb jejích nadšených čtenářů.

Obhajoba kultury smrti

Tím ale zdaleka není přínos Meadové kultury smrti vyčerpán. Její vlivné sloupky pro *Redbook* jsou toho důkazem. Na základě argumentu o pluralitě myšlenkových a hodnotových směrů v soudobé západní společnosti požadovala odstranění jakýchkoli restrikcí potratů – roku 1963, kdy byl potrat ve většině zemí nelegální. Tvrdila, že potrat je sice špatný, ale právě proto je ve společnosti nezbytné rozšířit co nejširší povědomí o antikoncepci, aby se předešlo nechtěnému početí. Obhajobu potratu skrývala pod líbivým heslem „každé dítě má být chtěné.“

Opět v roce 1963 se vyjádřila pro zrušení „nelogických, nelidských a nebezpečných“ zákonů zakazujících obchod s drogami. Naopak podporovala prodej

drog závislým osobám státem za co možná nejnižší cenu, aby se předešlo kriminalitě spojené s potřebou sehnat na drogy prostředky. Taktéž vyjádřila přání, aby došlo k nárůstu homosexuálního chování ve společnosti, jež se posouvá ze „zápěcnické společnosti s velmi primitivními vzorci mezilidských vztahů ke kosmopolitní společnosti, jež má větší toleranci k individuální volbě a více prostoru pro celou škálu forem lidského chování.“ Kromě toho „rostoucí povědomí o ostatních kulturách umožňuje uznání normality bisexuality, s tím, že specializace (na homo- či heterosexuální) je výsledkem zkušenosti a výchovy.“

Meadová byla horlivou obhájkyňou eutanazie či práva na asistovanou sebevraždu. „Každá osoba má právo rozhodnout o délce svého života i momentu, kdy si přeje jej ukončit,“ tvrdila. V eseji z roku 1943 *The Family in the Future* (*Rodina budoucnosti*) se vyslovila pro dvoufázové manželství: první fáze měla být jen na zkoušku, bez dětí. Tak by se dalo ve výčtu názorů antropoložky pokračovat.

Významnou charakteristikou této ženy byla její mimořádná aktivita, enormní rozsah tvorby a následně i neuvěřitelný společenský vliv. Byla zvána na kongresy a konference, neúnavně přednášela na univerzitách, setkávala se s podnikatelskými i politickými špičkami včetně hlav států. Roku 1978 onemocněla rakovinou slinivky; nemoci, které nakonec ke konci téhož roku podlehl, vzdorovala ještě větším nárůstem aktivity.

Margaret Meadová reprezentuje jednu z vlastností všech tvůrců kultury smrti: ukazuje svět bez Boha a bez víry; snaží se přesvědčit, jak lákavý tento svět je a nachází obdivovatele své myšlenky. Ošidný způsob argumentace Margaret Meadové se v různých obměnách často opakuje. Tělo, nezkrtný éros a individualistické požitkářství však nemohou naplnit člověka, jenž ze své přirozenosti patří Bohu a touží po něm.

Josef Mudra

(mezititulky redakce)

Seriál vzniká podle knihy

Donald De Marco – Benjamin Wiker:
The Architects of the Culture of Death.
Ignatius Press, San Francisco 2004,
ISBN 1-58617-016-3, 410 stran.

M. Meadová v roce 1977. Foto: lvtsg.com

ŽIVOT JAKO VÝSTUP NA NEBE

Homilie Benedikta XVI. o Nanebevzetí Panny Marie

Událost Nanebevzetí nám připomíná, že život Mariin, stejně jako život každého křesťana, je cestou následování Ježíše, cestou, která má svůj přesný cíl, svou již vyznačenou budoucnost: definitivní vítězství nad hříchem a smrtí a plné společenství s Bohem.

Slavností Nanebevzetí vrcholí cyklus velkých liturgických svátků, v nichž jsme zváni ke kontemplaci role blahoslavené Panny Marie v dějinách spásy. Neposkvrněné Početí, Zvěstování, Božské Mateřství a Nanebevzetí jsou základní a vnitřně propojené etapy, v nichž Církev chválí a opěvuje oslavený úděl Matky Boží, ale v nichž můžeme vidět i naše dějiny. Tajemství Početí Panny Marie odkazuje k první události lidských dějin a ukazuje nám, že v plánu Božího stvoření měl člověk mít krásu a průzračnost Neposkvrněné. Tento plán, narušený, ale nikoli zničený hříchem, byl prostřednictvím Vtělení Božího Syna, zvěstovaného Marii a skrze ni realizovaného, obnoven a předložen svobodnému lidskému přijetí ve víře. V Nanebevzetí pak rozjímáme, co jsme povoláni dosáhnout následováním Krista Pána v poslušnosti Jeho Slovu na konci našeho pozemského putování.

Poslední etapa pozemského putování Matky Boží nás vyzývá, abychom pohlédli na způsob, jakým postupovala na své pouti k cíli věčné slávy.

Putování ve víře

V dnešním úryvku z evangelia svatý Lukáš vypráví, jak se Maria po andělském zvěstování vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách, aby navštívila Alžbětu (Lk 1,39). Evangelista tak chce zdůraznit, že následovat vlastní povolání v poddajnosti Duchu Svatému, který v ní způsobil vtělení Slova, znamená pro Marii vykročit na novou cestu, vydat se ihned na cestu mimo svůj domov a nechat se vést jediné Bohem. Svatý Ambrož komentuje Mariin spěch těmito slovy: *Milost Ducha Svatého nesnese otálení* (Expos. Evang. sec. Lucam, II, 19: PL 15, 1560). Život Matky Boží je veden někým Jiným – *Jsem služebnice Páně:*

ať se mi stane podle tvého slova (Lk 1,38) – je utvářen Duchem Svatým, vyznačuje ho události a setkání, jako je ono setkání s Alžbětou, ale především výjimeč-

Celý život je jakýsi výstup na nebe, celý život je rozjímáním, poslušností, důvěrou a nadějí – i v temnotách; celý život je „svatým spěchem“ ve vědomí toho, že prioritou je vždycky Bůh a že nic jiného nemá být v našem životě příčinou spěchu.

Nanebevzetí Panny Marie, alabastrový reliéf z Nottinghamu (14. stol.). Foto: Flickr, Lawrence OP

ný vztah s jejím synem Ježíšem. Je cestou, na níž Maria uchovává a rozjímá v srdci události svého života a objevuje v nich stále hlouběji tajemný plán Boha Otce, jak spasit svět.

Následováním Ježíše z Betléma do exilu v Egyptě, ve skrytém i veřejném životě, až k úpatí kříže, prožívá Maria v duchu *Magnificat* svůj stálý výstup k Bohu, plně přijímá i ve chvílích temnoty a utrpení plán lásky Boží a v srdci chová naprostou odevzdanost do rukou Pána, takže je jakýmsi paradigmatem víry Církve (srov. *Lumen gentium*, 64–65).

Celý život je jakýsi výstup na nebe, celý život je rozjímáním, poslušností, důvěrou a nadějí – i v temnotách; celý život je „svatým spěchem“ ve vědomí toho, že prioritou je vždycky Bůh a že nic jiného nemá být v našem životě příčinou spěchu.

Vítězství v lásce

Nanebevzetí nám nakonec připomíná, že život Mariin, stejně jako život každého křesťana, je cestou následování Ježíše, cestou, která má svůj přesný cíl, svou již vyznačenou budoucnost: definitivní vítězství nad hříchem a smrtí a plné společenství s Bohem, protože Otec, *když vzkřísil Krista Ježíše, vzkřísil zároveň s ním i nás, a vykázal místo v nebi jemu a zároveň i nám, protože jsme s ním spojeni* (Ef 2,6). To znamená, že křtem jsme již v základě vzkříšení a máme místo na nebi v Ježíši Kristu, ale musíme také tělesně dosáhnout toho, co bylo ve křtu započato a uskutečněno. V nás je spojení s Kristem, vzkříšení, ještě nedovršeno, ale u Marie je dovršeno, ačkoli i Matka Boží musela projít touto cestou. Ona vstoupila do plnosti sjednocení s Bohem, se svým Synem, a přitahuje a doprovází nás na naši cestě.

V Marii Nanebevzaté proto rozjímáme Tu, která má díky zvláštnímu privilegiu svou duší i tělem podíl na definitivním vítězství Krista nad smrtí. *Když dokončila svůj pozemský život, připomíná koncil, byla s tělem i duší vzata do nebeské slávy a vyvýšena Pánem jako královna všeho tvorstva, aby se dokonaleji připodobnila svému synu, Pánu pánů (srov. Zj 19,16) a vítězi nad hříchem a smrtí (Lumen gentium, 59).* V Panně Marii Nanebevzaté rozjímáme dovršení její víry, cesty víry, kterou Ona ukazuje Církvi a každému z nás. Ta, která v každém okamžiku přijímala Boží Slovo, byla vzata do nebe, tj. přijata svým Synem do onoho „příbytku“, který nám připravil svou smrtí a vzkříšením (srov. Jan 14,2–3).

Naděje v Pánu

Život člověka na zemi – jak zmiňuje dnešní druhé čtení – je cestou, která probíhá v ustavičném napětí boje mezi drakem a ženou, mezi dobrem a zlem; je plavbou na moři často rozbouřeném. Maria je hvězdou, která nás vede ke svému Synu Ježíši, slunci, které vyšlo nad temnotami dějin (srov. *Spe salvi*, 49) a dává nám naději, kterou potřebujeme: naději, že můžeme zvítězit, že Bůh zvítězil a že jsme křtem do tohoto vítězství vstoupili. Nevzdáváme se nikdy: Bůh nám pomáhá, vede nás. Nadějí je přítomnost Pána v nás. Ta se stává se viditelnou v Marii vzaté na nebe. *Ona je prvočinou Církve a obrazem její budoucnosti, jak praví preface dnešní liturgie, a slá-*

va, kterou má u tebe, je nám nadějí a útěchou na cestě k tobě.

Spolu se svatým Bernardem, mystickým opěvovatelem svaté Panny, ji vzývejme slovy: *Prosíme tě, požehnaná, pro milost, kterou jsi nalezla, pro přednosti, které sis zasloužila, pro milosrdenství, které jsi porodila, učni, aby nám díky tvé modlitbě dal podíl na své blaženosti a věčné slávě Ten, který se snížil k účasti na naší bídě a nemohoucnosti: Ježíš Kristus, tvůj Syn, náš Pán, jenž je nade vším, Bůh požehnaný na věky věků. Amen (Sermo 2 de Adventu, 5: PL 183, 43).*

Castel Gandolfo 15. 8. 2009

Přeložil P. Milan Glaser SJ

Radio Vaticana

(mezititulky redakce)

SLUŽBA BRATRSKÉHO NAPOMENUTÍ

Malé kázání o kritice konstruktivní i té druhé

V síti našich sociálních vztahů máme velmi často povinnost napomínat i napomínání jiných přijímat. Je to jeden ze způsobů sociální komunikace.

Na úvod mi dovoluji dva ilustrativní příklady.

Případ první: Nedávné volby postavily lidovou stranu mimo parlament. Někteří křesťané toho litují, jiní se naproti tomu radují. Jakési rozdělení mezi křesťany, kteří lidovcům přejí, a těmi, kteří jim nepřejí, samozřejmě existovalo už dlouho před volbami. I když mnoho křesťanů (a zvláště katolíků) chápalo volbu lidové strany téměř jako křesťanskou povinnost, existovalo hodně těch, kteří měli k této straně vážné výhrady a nakonec ve volbách volili jinak. Někdy jsme na adresu těchto lidí ze strany lidovců slyšeli: „Nejsme svatí, ale snažíme se o dobro. Chcete-li něco změnit k lepšímu, vstupte k nám a neomezujte se jen na všeobecné nadávání.“

Případ druhý: Jedno docela radikální protipotratové hnutí v našem městě nedávno organizovalo jakousi demonstraci. Na ulici před školami vystavova-

lo velkoplošné fotografie potratu. Hodně lidí – včetně věřících a zbožných křesťanů – pokládalo tento způsob boje (nikoli boj samotný) proti potratům za nevhodný. A slyšeli jsme podobné argumenty, jaké byly zmíněny výše: „A co děláte proti potratům vy osobně?“

Asi lze cítit, že takové otázky jsou do jisté míry kladeny oprávněně. Je pohodlné sedět a kritizovat, aniž bychom přiložili ruku k dílu. Jestliže někdo celý den vaří a při obědě mu nikdo ani nepoděkuje a pouze se ozývají hlasy o málo osolené polévce, rozhodně to není nic povzbudivého.

Podle svatého Tomáše je bratrské napomenutí přímo přikázáním. Je to jakási aplikace přikázání milovat bližního.

Na druhé straně, je správné, upírá-li nám někdo právo sdělovat výhrady vůči tomu, co naši bližní dělají podle našeho soudu špatně? To by bylo nejen nepraktické pro nás, ale ani by to neposloužilo onomu bližnímu, proti kterému dané výhrady máme. Otázka tedy není, zda sdělovat druhým lidem své výhrady k jejich konání, ale jak je sdělovat. A důležitým momentem je také umění ony výhrady konstruktivně přijímat.

Není nijak překvapivé, jakou pozornost věnovali dříve morální teologové tzv. bratrskému napomenutí. Dnes, zdá se, toto umění, tuto ctnost zanedbáváme, i když bychom ji velice často potřebovali. Jak ti, co napomínají, tak ti, co jsou napomínáni. Jako člověk trávící hodně svého času (i když zdaleka ne tolik, kolik bych si přál) studiem spisů Tomáše Akvinského, si nemohu nevzpomenout na jednu jeho otázku z obsáhlého komplexu *Quaestiones disputatae*. Je to otázka

probíraná v souvislosti s ctnostmi a týká se právě bratrského napomenutí. Tomáš zde tvrdí, že bratrské napomenutí je přímo příkázáním. Je to jakási aplikace příkázání milovat bližního.

Láska znamená chtít pro druhého dobro. A chtění je účinné pouze tehdy, následuje-li skutek. Proto příkázání lásky implicitně znamená pro druhého také něco dobrého dělat. A dobro, jak říká Tomáš, se vztahuje na vnější věci (to je případ almužny), na tělo (pomoc druhému) a konečně na ctnost, která je dobrem duše. Příklad bratrského napomenutí je pak jed-

noznačně poslední zmíněnou možností. Nejde tady o vnější dobro ani o tělesné dobro, ale o vyhnutí se chybě, která by mohla být v některých případech i hříchem. A záchrana před hříchem je pro člověka tím největším dobrem. Rozhodně nejde o mentorování nebo stavění se nad toho, komu nějakou připomínku adresueme. Protože v síti našich sociálních vztahů máme velmi často povinnost napomínat i napomínání jiných přijímat. Je to jeden ze způsobů sociální komunikace.

Co tedy se situací, kdy uslyšíme „a co ty?“ Možná bychom si měli ujasnit, zda

opravdu nemáme máslo na hlavě. A pokud ne, pak bychom asi mohli přemýšlet, jak našim bližním sdělit to, co chceme, aby to přijali jako pomoc, a ne jako pouhé zvánění toho, kdo jen mluví a nic do sud neudělal.

Tomáš Machula

Tomáš Machula, filozof,
děkan Teologické
fakulty JU v Českých
Budějovicích, člen
Laických sdružení
sv. Dominika

Salve 2/2010 – kněžství

Na závěr roku kněží přichází revue *Salve* s číslem věnovaným právě tématu kněžství. Nejde jen o další příspěvek k tématu, kterému bylo během celého Roku kněží věnováno již hodně prostoru, ale o pohled specifickým způsobem polyfonní a vnitřně dynamický. O tom svědčí i kompozice tohoto druhého letošního čísla časopisu. Zřetelně je v něm totiž možné rozlišit dvě roviny, které se vzájemně doplňují a obohacují.

Články současného českého biblisty Jaroslava Brože o „Biblických základech kněžství“, amerického tomistického teologa a filozofa Matthewa Leveringa o „Kristu knězi podle Tomáše Akvin-

ského“, českého dominikána Benedikta Mohelníka o „Vztahu obecného a služebného kněžství“ a fribourgského dominikána Benoita-Dominiqua de La Soujeole o „Doktrinních základech kněžské spirituality“ biblicky, teologicky a spirituálně ukotvují ideál kněžství jakožto neměnnou konstantu katolického náboženství, bez jehož porozumění není možné kněžství žít a ani jej správně jako laik hodnotit a chápat. Vedle těchto velmi fundovaných studií ovšem stojí neméně silné a podnětné příspěvky, které tomuto ideálu nastavují konkrétní a reálné zrcadlo. Jde o studii kněze a historika Tomáše Petráčka „Kněžství, kněží a dějiny“ s podtitulem „Několik poznámek k proměnám forem kněžského života v moderní době“, která vynikajícím způsobem ukazuje, jakou roli na formování konkrétně žitého kněžství hrají vedle výše nastíněného ideálu i historické a sociokulturní faktory, a varuje před kanonizací nějakého jednoho historického typu kněze, který již ale neodpovídá konkrétní době, pro niž je muž jako kněz povolán. Druhým takovým zrcadlem je anketa redakce *Salve* „Kde nacházejí svůj vzor a motivaci současní kněží?“, v níž řada kněží (např. P. Brož, T. Dostatní OP, D. Duka OP, bratr Jáchym OCSO, P. V. Kohut OCD či A.-P. Rethmann aj.) popisuje své konkrétní motivace pro přijetí kněžského povolání, osobní vzory, pohnutky a „pří-

běhy“, které je jako kněze stále motivují a posilují. Závěr čísla *Salve* patří rozhovoru s významným polským knězem Adamem Bonieckým, který celý život své kněžské služby zasvětil práci v médiích, byl řadu let šéfredaktorem polského vydání *L'Osservatore Romano* a nyní je šéfredaktorem velkého polského katolického týdeníku *Tygodnik Powszechny*. Rok kněží byl zároveň rokem mediálních skandálů a někdy i skandalizace kněží obviněných z pedofilie, o tom ostatně píše v editoriale i arcibiskup Dominik Duka OP. Jak je třeba chápat obě strany problému, jakou roli hraje na jedné straně novinářské povolání k zveřejňování pravdy a na druhé straně kněžské povolání k chápající službě pastýře, ukazuje rozhovor s knězem-novinářem Bonieckým jedinečným způsobem. Téma kněžství tak po teologické i sociální a historické perspektivě dostává i horizont budoucnosti, v níž bude třeba řešit řadu závažných problémů.

Obrazový doprovod tentokrát prezentuje mimořádný projekt instalace kresebného objektu jedné z nejvýznamnějších českých výtvarnic Adrieny Šimtové v presbytáři kostela Nejsv. Salvátora v Praze, nazvaný *Prostrace*, který zde byl přítomný celou letošní postní dobu a přispěl značnou měrou k stále probíhající diskuzi o vztahu současného umění a sakrálního prostoru.

salve.op.cz

BŮH VE SVÁTOSTECH

Trojí dobro křesťanského manželství

Manželský svazek, kterým muž a žena mezi sebou vytvářejí nejvnitřnější společenství celého života, je mezi pokřtěnými povýšen Ježíšem Kristem na svátost. Církev vypočítává trojí dobro manželské lásky: otevřenost k plodnosti, věrnost a svátostnost (jednota a nerozlučitelnost).

Křesťanství posvětilo nejen okamžik lidského života, posvětilo i stav manželský. Takové postavení a hodnocení, jehož se manželství dostalo v křesťanském životě a učení, manželství nikde jinde nezískalo. Není ani možné, aby manželství bylo postaveno na vyšší úroveň, než jakou má v křesťanství, kde je chápáno jako napodobování tajemného, nadzemského a milostiplného spojení Krista s Církví.

Svatý Augustin a po něm celá křesťanská tradice vypočítávají trojí dobro neboli požehnání křesťanského manželství. Je to: *potomstvo, věrnost a svátost*. A velký církevní učitel sám stručně vykládá smysl těchto tří slov, jež obsahují v podstatě celou křesťanskou nauku o manželství: *Při věrnosti se myslí, že nemá být manželské obcování s nikým druhým mimo svazek manželský. Při potomstvu, že je manželé mají laskavě přijímat, dobrotivě živit a zbožně vychovávat. Při svátosti konečně, že se manželství nemá rozlučovat a rozvedený nebo rozvedená že nesmějí vstupovat ve spojení s cizí osobou, ani proto, aby získali potomka. To je jako základní zákon manželství a jím se přirozené plodnosti dostává cti a zušlechťení a zvrácená nezdrženlivost je jím držena v mezích (De Gen. ad lit. I. 9, c. 7, n. 12).*

Toto trojí dobro natolik náleží k podstatě manželství, že křesťanské manželství by bylo zcela neplatné, kdyby jen jedno z nich bylo v manželském souhlasu vyloučeno. Manželský slib křesťanů, který by vylučoval právo na dítě, odmítal povinnost zachovávat manželskou věrnost a připouštěl možnost naprosté rozluky, by byl sám sebou neplatný, protože by se rušivě dotýkal samých základů manželství.

Otevřenost k plodnosti

První místo mezi manželskými dobry zaujímá potomstvo, praví papež Pius XI. v encyklice Casti connubii (č. 12). Posláním křesťanských manželů není jen přivádět dítě na svět, ale také přivádět potomstvo Církvi Kristově, rozmnožovat spoluobčany

Křesťanské rodiny jsou povolány, aby podle příkladu

Svaté Rodiny naplňovaly svůj pozemský domov společenstvím lásky.

svatých a rodinu Boží, aby den ze dne přibývalo lidu zasvěceného službě Boží a službě našeho Spasitele (č. 14).

Rodina je buňkou tajemného Kristova těla, a jejím konečným cílem je zalidnit nebe. Nestačí dát dítěti přirozený život, je třeba starat se také o to, aby dítě žilo životem nadpřirozeným a stalo se nástrojem oslavování Boha.

Cílem manželství je dítě a jeho výchova, praví svatý Tomáš (S. th. II, 29, 2). Tak Církev na manželství vždy pohlížela a odsuzovala všechny formy manželského obcování mimo manželství, právě tak jako zavrhovala domnělé právo na umělou neplodnost. Dát život dítěti

Giotto di Bondone: Svatba Marie a Josefa (1303–1306). Foto: christusrex.org

ti a vychovat ho, to bude v Církvi vždy chápáno jako první a základní cíl manželství a rodiny. Církevní učení také žádá, aby výchova dítěte náležela rodině a aby o ní rozhodovali rodiče. Jako stát nemůže dát dítěti život bez rodiny, tak nemá právo usměrňovat jeho výchovu mimo vůli rodičů nebo dokonce proti jejich vůli, i když je jeho úkolem rodinu podporovat.

Věrnost

Druhým dobrem a požadavkem manželské lásky je věrnost. Z jedné strany vede manžele k tomu, aby zachovávali slova svatého Pavla: *Muž ať plní ženě, čím je povinen, a stejně tak i žena mužovi... Nezkracujte v té věci jeden druhého – leda po vzájemné dohodě na čas, abyste se mohli věnovat modlitbě, ale pak zase buďte spolu, aby vás ďábel nepokoušel pro vaši nezdrženlivost* (1 Kor 7,3–5).

Z druhé strany věrnost vylučuje jakoukoli nevěrnost. Ve Starém zákoně bylo cizoložství trestáno ukamenováním a v Novém zákoně se praví, že *ani cizoložníci nebudou mít v Božím království účast* (1 Kor 6,9). Ano, Kristus jde ve zdůrazňování čistoty, a tedy i manželské věrnosti tak daleko, že pouhý pohled na ženu spojený s touhou po ní, řadí mezi hříchy smilstva (Mt 5,27).

Z těchto a podobných míst Písma svatého září úžasný ideál manželské čistoty, jehož neznal pohanský starověk a jenž je odmítán pohanským novověkem k největší škodě rodiny a všech jejích členů. Křesťanští manželé, kteří pohlížejí na manželství okem víry, musejí v manželské nevěrnosti vidět nejen nedostatek vzájemné úcty, nýbrž i nedostatek úcty k Bohu, před nímž si manželství slíbili. Nevěrnost jednoho k druhému je zároveň nevěrností vůči Bohu.

Manželská věrnost rozkvétající vlivem lásky je zárukou náležitěho pořádku v rodině, bez něhož se rodinné štěstí hroučí. Lásky umožní snášet všechna břemena, která s sebou manželství nese, vnáší do manželství soulad a podřízenost jednoho druhému. *Muž je pánem v rodině a hlavou ženy*, psal Lev XIII., *žena však ho poslouchá nikoli jako služka, ale jako společnice, aby totiž jejíposlušnosti nechyběl ani původ, ani důstoj-*

Jak mám vyličit štěstí onoho manželství, které spojuje církev, posiluje oběť a početí požehnání, které oznamují andělé a které uznává Otec? Jaké je to pouto: dva věřící s jednou nadějí, s jedním způsobem života, v jedné službě; oba bratři, oba služebníci jednoho Pána. Žádné rozdělení v duchu, ani v těle, nýbrž opravdu dva v jednom těle. Kde je jedno tělo, tam je také jeden duch. (Tertulián)

nost. Neboť manžel, který nařizuje, je obrazem Kristovým, a ta, která poslouchá, je obrazem Církve; proto Boží láska musí být stálou pořadatelkou jejich vzájemných povinností (encyklika *Arcanum*, cit. *Casti connubii*, 29).

A ještě výrazněji popisuje vzájemný vztah muže a ženy v manželské věrnosti Pius XI., když praví, že tak, jako je muž hlavou, je žena srdcem rodiny. A proto náleží-li muži prvenství v řízení, žena právem smí a musí požadovat pro sebe jako svůj úděl prvenství v lásce (*Casti connubii*, 27).

Svátostnost

Křesťanské manželství přesahuje jakékoli jiné manželství svým svátostným rázem, z něhož vyplývá jednota a nerozlučitelnost manželství. Manželské smlouvě se dostává zvláštního posvěcení od Boha, takže je povýšena na účinné znamení milosti neboli svátost. Toto povýšení a posvěcení manželství je dílem Kristovým.

Manželský souhlas, jímž se muž a žena sobě navzájem odevzdávají, není pouhou občanskou smlouvou. Je to skutečná svátost, která manželům přináší rozmnožení posvěcující milosti a zvláštní pomoc k novému stavu a úkolům, které na sebe v manželství berou.

Na rozdíl od jiných svátostí, jež uděluje zpravidla nositel kněžské moci, udělují si svátost manželství sami manželé tím, že si slibují věrnost až do smrti. Vzájemný souhlas manželů je viditelným znamením svátosti manželství. Kněz, jehož přítomnost je podle církevních zákonů nutná k platnosti manželství, je pouze zvláštním, Církvi stanoveným svědkem.

Ve chvíli, kdy je křesťanské manželství zákonně uzavřeno, otevírají si manželé, jak praví Pius XI., zřídlo svátostné milosti, aby z něho čerpali nadpřirozené síly k věrnému, svatému a vytrvalému plnění manželských povinností (*Casti connubii*, 40).

Poslání křesťanské rodiny

Velká je krása křesťanského manželství, které nejen dosahuje ideálu, jaký byl člověku předložen v ráji, nýbrž jej dokonce přesahuje. Přirozená stránka manželství, která sama v sobě je něčím velkým jakožto účast v tvůrčí Boží moci, dosahuje v křesťanství zcela zvláštní výše, která nemůže být překonána. Manželská dobro nacházejí svou plnost jen v křesťanském pojetí manželství a rodiny. Jen hluboce věřící křesťanská rodina může přinést záchranu národu, který hyne nedostatkem dětí, neboť jen ten, kdo pohlíží na manželství očima víry a přijímá pomoc Boží, prýštíci ze svátosti, je schopen trvalé a opravdové oběti, jakou vyžaduje stav manželský. Právem můžeme tvrdit, že síla Církve, ale i národa, bude úměrná opravdovosti návratu k chápání posvátnosti manželství, jak mu rozuměla a rozumí církev katolická, matka jednotlivců i celého národa.

Reginald M. Dacík OP
Věřouka pro laiky V.
Krystal, Olomouc 1948
redakčně upraveno

ThDr. Reginald Maria Dacík OP (1907–1988), český teolog, redaktor, publicista, kněz dominikánského řádu

Poznámka k týdnu

Slovenská Církev jako zavírající filiálka?

Snahy o změnu Církve jsou jen tehdy úspěšné, pokud si reformátoři uchovají věrnost Církvi. Kdo žije evangeliem, ten se mu naučí rozumět. Naučí se ho mít rád. Kdo je naplněn radostí ze všeho, čím smí být, ten dokáže i lehce a hravě jednat.

Zpravodaj plzeňské diecéze ve svém prázdninovém čísle uvedl velmi hezký pastorační článek o Církvi. Stojí v něm: „Hrůzou pro každou firmu jsou zástupci, kteří pomlouvají vlastní produkci. Kdo chce koupit firmu Opel, ten sám musí jezdit v Opelu. Kdo působí dojmem, že Církev je vyběhlý model nebo filiálka, která brzy zavře, ten už vlastně ‚zavřel‘. Základem naší církevní existence je překvapení a radost vycházející z evangelia. Kdo žije evangeliem, ten se mu naučí rozumět. Naučí se ho mít rád. Kdo je naplněn radostí ze všeho, čím smí být, ten dokáže i lehce a hravě jednat. Při takovém jednání získává přátele a příznivce.“

Do kontrastu s touto tezí – a možná právě jako ukázkový odstrašující případ – přichází z médií zpráva o tom, že

na Slovensku mají člověka, který vyměnil svou kněžskou řeholní identitu za pozici vrcholného vládního poradce. Františkán Ján Krstiteľ Balázs opouští službu Církvi a jako Marián Balázs bude šéfem týmu premiérky Ivety Radičové. Snad by bylo k pochopení, pokud by výjimečnost situace vyžadovala kanonickou dispens a daný kněz (se souhlasem představeného) přijal post ve veřejném sektoru jako službu obecnému blahu. Jenže v tomto případě je situace jiná – sám Ján-Marián Balázs hlásí světu, že „příčinou odchodu je narůstající pocit spoutanosti, nepochopení a kritiky z církevních řad“. Zpráva končí poznámkou, že mediálně známý kněz mj. ostře kritizoval arcibiskupa Jána Sokola za jeho spolupráci se Státní bezpečností před rokem 1989.

Zamyslet by se měly obě strany. Ján-Marián Balázs nad tím, že dělá špatnou reklamu Církvi. Může mít v leccem pravdu, ta však nemůže vyznít, obětoval-li jí svou loajalitu vůči Církvi. A slovenská Církev nad tím, proč je kritizována – nemíním tím ani tak řešení spolupráce arcibiskupa s komunismem, jako spíše bolavé věci v životě Církve a její hierarchie obecně.

Snahy o změnu Církve jsou jen tehdy úspěšné, pokud si reformátoři uchovají věrnost Církvi. Ti, kteří věrnost pozbyli, dříve zakládali protestantské denominace. Dnes podléhají sekularizaci. Těžko soudit, zda je horší získávat stoupence pro svůj odklon, nebo se utopit v prázdnotě individualismu. Kudy z toho cesta? Kajícnosti a věrnosti nám všem třeba.

Vojtěch Macek

Z redakční pošty

Vážená redakce,

chtěl bych tímto reagovat na článek bývalého místopředsedy MKD Matyáše Zrna ve zpravodajském týdeníku *Res Claritas* ročník VII., číslo 26 z 1. 8. 2010. Jedná se o stať ze života společnosti „Poslední šance lidovců“.

Matyáš Zrno má pravdu v úvodní části „Lidovecká idyla“ ve svém zklamání ve vyšších patrech KDU-ČSL. Budu upřímný a napíši na rovinu svůj názor na naše poslance a senátory. Když při zakládání TOP 09 odhodí poslanecký mandát bývalý předseda celé KDU-ČSL a s ním skoro polovina zákonodárců na nejvyšší a na krajských úrovních, nemůžeme se divit našim voličům, že nám dalším budou přestávat věřit. Tito voli-

či danou situaci dali najevo ve volbách do Poslanecké sněmovny, odkud byla KDU-ČSL odsunuta.

Nesouhlasím ale s nedostatečným nebo slabým působením na krajských a okresních úrovních. Pasivní jsme nebyli. Bydlím v Hrotovicích. V roce 1997 jsem byl nucen odejít učit z třebíčského okresu na Znojensko. V roce 1998 byly v Městském zastupitelstvu v Hrotovicích pouze dva subjekty Nezávislí a KSČM.

KDU-ČSL tenkrát nepostavila kandidátku. Mělo to také své dopady. Kostel byl ve velmi špatném stavu, zatékalo a opadávala omítka. Fara nebyla obsazena a chátrala. Uvažovalo se o jejím využití pro jiné účely (nácik hudebních produkcí, možná i k bydlení nebo jinak).

V roce 2002 jsem s okresní tajemnicí KDU-ČSL sestavil patnáctičlennou lidoveckou hrotovickou kandidátku. Ve volbách KDU-ČSL tehdy získala tři mandáty. V roce 2006 se situace začala lepší a nyní v roce 2010 jsou kostel i fara opraveny a máme tu také kněze. Pomáhal jsem ve volební kampani v roce 2009 a 2010. Byla připravována okresní a krajskou organizací a byla vedena velmi dobře. Pasivní rozhodně nejsme na místní, okresní ani na krajské úrovni.

Ve světě, v Evropě i v České republice existují v podstatě dvě ideologie. Ta první je idealistická, opírá se o duchovno, o víru v Boha. Druhá je materialistická, je založena na myšlence co nejvíce si užít na tomto světě, protože podle ní po smr-

ti už nic není. Česko je více materialistické, Češi jsou ovlivněni totalitou druhé poloviny dvacátého století, protože v ní žili relativně lépe než ostatní komunistické státy, když plnili úlohu výkladní skříně komunistické Evropy. Totalita padla a my jako národ nevíme, čím jsme. Naším lidem zbývá jen víra v materiálno a z toho se odvíjí jejich chování u voleb. Volby v Německu, ve Francii a třeba i na Slovensku dopadají jinak, než volby v Česku. V klasických demokraciích západního typu by neměli šanci přeběhlíci z jiných politických stran, protože západoevropané o kandidátech uvažují. Většina Čechů jde za vábníčkami a volí podle momentálních nálad. KDU-ČSL nabídla seriózní a velmi dobrý volební program, který vycházel z křesťanských hodnot evropské civilizace a z potřeb české společnosti. Svou předvolební kampaň zaměřila na podporu rodiny

a už před ní prosazovala podporu maminek s dětmi slušným mateřským příspěvkem. Naší duší je boj proti kultuře smrti, proti vysoké potratovosti, proti sexuální promiskuitě, proti nesprávné sexuální výchově na školách a proti dalším jevům, které vycházejí z projevů sobecké materiální podstaty člověka. Chceme pomáhat lidem, kteří si to zaslouží a kteří mají děti a kteří se zapojí do pracovního procesu. Bohužel naši voliči náš program shodili. Tím také shodili křesťanské hodnoty evropské kultury, určující charakter našeho života a našeho práva. Lidovci podle uvedeného článku v *Monitoru* dostali volební výprask. A nejen lidovci. Ten výprask bude čekat celý národ v podobě ústupu od vydobytých demokratických hodnot konce dvacátého století. Projeví se ústup od víry a projeví se ústup od práva odvozeného od křesťanství. Některé okolnosti už začíná

jí prosakovat na veřejnost. Před nedávnem jsem četl na internetu, že po druhé světové válce nebyl proveden odsun sudetských Němců, ale že to bylo jejich vyhánění. Jestliže se určité síly u nás dostanou k moci, bude nás skutečně čekat krev, pot a slzy. Potom bude jiný rozum, voliči nebudou tolik inklinovat k různým alternativám a dojde k reálnějšímu hodnocení politické situace.

Nakonec bych si přál, aby na nejvyšších postech lidoveckého zastoupení nemuseli kandidovat třeba bývalí členové jiných politických subjektů (ODA a další) nebo nestraníci. Jak ukázala předvolební situace v roce 2009, tyto poslanci odstoupili, a tím způsobili lidové straně velkou škodu. Chtěl bych, aby KDU-ČSL ve státě povstala z popela, tak jak se nám to podařilo u nás v Hrotovicích.

*Mgr. Josef Šmahel,
předseda MO KDU-ČSL Hrotovice*

LITURGICKÁ ČTENÍ

15. 8. Ne	Zj 11,19a; 12,1.3–6a.10ab, Žl 45, I Kor 15,20–27a, Lk 1,39–56 Slavnost Nanebevzetí Panny Marie	22. 8. Ne	Iz 66,18–21, Žl 117, Žid 12,5–7.11–13, Lk 13,22–30 21. neděle v mezidobí	29. 8. Ne	Sir 3,19–21.30–31, Žl 68, Žid 12,18–19.22–24a, Lk 14,1.7–14 22. neděle v mezidobí
16. 8. Po	Ez 24,15–24, Dt 32, Mt 19,16–22 sv. Štěpán Uherský	23. 8. Po	2 Sol 1,1–5.11b–12, Žl 96, Mt 23,13–22 sv. Růžena z Limy	30. 8. Po	I Kor 2,1–5, Žl 119, Lk 4,16–30 sv. Fiakr
17. 8. Út	Ez 28,1–10, Dt 32, Mt 19,23–30 sv. Myron	24. 8. Út	Zj 21,9b–14, Žl 145, Jan 1,45–51 Svátek sv. Bartoloměje, apoštola	31. 8. Út	I Kor 2,10b–16, Žl 145, Lk 4,31–37 sv. Rajmund
18. 8. St	Ez 34,1–11, Žl 23, Mt 20,1–16a sv. Helena	25. 8. St	2 Sol 3,6–10.16–18, Žl 128, Mt 23,27–32 sv. Ludvík, sv. Benedikt a druhové	1. 9. St	I Kor 3,1–9, Žl 33, Lk 4,38–44 sv. Jiljí
19. 8. Čt	Ez 36,23–28, Žl 51, Mt 22,1.1–14 sv. Jan Eudes	26. 8. Čt	I Kor 1,1–9, Žl 145, Mt 24,42–51 ct. Martin Středa	2. 9. Čt	I Kor 3,18–23, Žl 24, Lk 5,1–11 sv. Justus
20. 8. Pá	Ez 37,1–14, Žl 107, Mt 22,34–40 Památka sv. Bernarda	27. 8. Pá	I Kor 1,17–25, Žl 33, Mt 25,1–13 Památka sv. Moniky	3. 9. Pá	I Kor 4,1–5, Žl 37, Lk 5,33–39 Památka sv. Řehoře Velikého
21. 8. So	Ez 43,1–7a, Žl 85, Mt 23,1–12 Památka sv. Pia X.	28. 8. So	I Kor 1,26–31, Žl 33, Mt 25,14–30 Památka sv. Augustina	4. 9. So	I Kor 4,6–15, Žl 145, Lk 6,1–5 sv. Růžena z Viterba

Res Claritatis MONITOR – zpravodajský týdeník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Fotografie bez uvedení zdroje pocházejí z Flickr.com. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/5500. Šéfredaktor: Mgr. Michaela Freiová. Redaktoři: Mgr. Dagmar Kopecká, Mgr. Ondřej Vaněček. Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Mgr. Matyáš Zrno. Teologický poradce: P. Mgr. Pavel Mayer OP. Objednávky: Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 15 Kč, což za rok činí 675 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.